United Nations

CCPR/C/128/2

International Covenant on Civil and Political Rights

Distr.: General
30 April 2020

Original: English

Human Rights Committee

Statement on derogations from the Covenant in connection with the COVID-19 pandemic*

1. A number of States parties to the International Covenant on Civil and Political Rights have in recent weeks notified the Secretary-General, pursuant to article 4 of the Covenant, of emergency measures that they have taken or are planning to take with a view to curb the spread of the coronavirus (COVID-19) pandemic, in derogation from their obligations under the Covenant. It has been brought to the attention of the Committee, however, that several other States parties have resorted to emergency measures in response to the COVID-19 pandemic in a manner seriously affecting the implementation of their obligations under the Covenant, without formally submitting any notification of derogation from the Covenant. The Committee calls upon all State parties that have taken emergency measures in connection with the COVID-19 pandemic that derogate from their obligations under the Covenant to comply without delay with their duty to notify the Secretary-General thereof immediately, if they have not already done so.

2. The Committee is of the view that, in the face of the COVID-19 pandemic, States parties must take effective measures to protect the right to life and health of all individuals within their territory and all those subject to their jurisdiction. It also recognizes that such measures may, in certain circumstances, result in restrictions on the enjoyment of individual rights guaranteed by the Covenant. Furthermore, the Committee acknowledges that States parties confronting the threat of widespread contagion may, on a temporary basis, resort to exceptional emergency powers and invoke their right of derogation from the Covenant under article 4 provided that it is required to protect the life of the nation. The Committee wishes nonetheless to remind States parties of the requirements and conditions laid down in article 4 of the Covenant and explained by the Committee in its general comments, particularly in general comment No. 29 (2001) on states of emergency, in which it provided guidance on the following aspects of derogations: the official proclamation of a state of emergency; formal notification to the Secretary-General; the strict necessity and proportionality of any derogating measure taken; the conformity of measures taken with other international obligations; non-discrimination; and the prohibition on derogating from certain non-derogable rights. In particular, States parties must observe the following requirements and conditions when exercising emergency powers in connection with the COVID-19 pandemic:

(a) Where measures derogating from the obligations of States parties under the Covenant are taken, the provisions derogated from and the reasons for the derogation must be communicated immediately to the other States parties through the Secretary-General. Notification by a State party must include full information about the derogating measures taken and a clear explanation of the reasons for taking them, with complete documentation of any laws adopted. Further notification is required if the State party subsequently takes additional measures under article 4, for instance by extending the duration of a state of emergency. The requirement of immediate notification applies equally to the termination of

* Adopted by the Committee on 24 April 2020.

the derogation. The Committee considers the implementation of the obligation of immediate notification essential for the discharge of its functions, as well as for the monitoring of the situation by other States parties and other stakeholders;

(b) Derogating measures may deviate from the obligations set out by the Covenant only to the extent strictly required by the exigencies of the public health situation. Their predominant objective must be the restoration of a state of normalcy, where full respect for the Covenant can again be secured. Derogations must, as far as possible, be limited in duration, geographical coverage and material scope, and any measures taken, including sanctions imposed in connection with them, must be proportional in nature. Where possible, and in view of the need to protect the life and health of others, States parties should replace COVID-19-related measures that prohibit activities relevant to the enjoyment of rights under the Covenant with less restrictive measures that allow such activities to be conducted, while subjecting them as necessary to public health requirements, such as physical distancing;

(c) States parties should not derogate from Covenant rights or rely on a derogation made when they are able to attain their public health or other public policy objectives by invoking the possibility to restrict certain rights, such as article 12 (freedom of movement), article 19 (freedom of expression) or article 21(right to peaceful assembly), in conformity with the provisions for such restrictions set out in the Covenant, or by invoking the possibility of introducing reasonable limitations on certain rights, such as article 9 (right to personal liberty) and article 17 (right to privacy), in accordance with their provisions;

(d) States parties may not resort to emergency powers or implement derogating measures in a manner that is discriminatory, or that violates other obligations that they have undertaken under international law, including under other international human rights treaties from which no derogation is allowed. Nor can States parties deviate from the non-derogable provisions of the Covenant – article 6 (right to life), article 7 (prohibition of torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, or of medical or scientific experimentation without consent), article 8, paragraphs 1 and 2 (prohibition of slavery, the slave trade and servitude), article 11 (prohibition of imprisonment because of inability to fulfil a contractual obligation), article 15 (principle of legality in the field of criminal law), article 16 (recognition of everyone as a person before the law) and article 18 (freedom of thought, conscience and religion) – or from other rights that are essential for upholding the non-derogable rights found in the aforementioned provisions and for ensuring respect for the rule of law and the principle of legality even in times of public emergency, including the right of access to court, due process guarantees and the right of victims to obtain an effective remedy;

(e) Furthermore, States parties may not derogate from their duty to treat all persons, including persons deprived of their liberty, with humanity and respect for their human dignity, and must pay special attention to the adequacy of health conditions and health services in places of incarceration, and also to the rights of individuals in situations of confinement, and to the aggravated threat of domestic violence arising in such situations. Nor can States parties tolerate, even in situations of emergency, the advocacy of national, racial or religious hatred that would constitute incitement to discrimination, hostility or violence, and they must take steps to ensure that public discourse in connection with the COVID-19 pandemic does not constitute advocacy or incitement against specific marginalized or vulnerable groups, including minorities and foreign nationals;

(f) Freedom of expression and access to information and a civic space where a public debate can be held constitute important safeguards for ensuring that States parties resorting to emergency powers in connection with the COVID-19 pandemic comply with their obligations under the Covenant.

Openbaar document

CCPR - Mensenrechtencommissie - Verklaring over afwijkingen van het convenant in verbinding met de COVID-19-pandemie, CCPR / C / 128/2 (24 april 2020)

1. Een aantal staten die partij zijn bij het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en Politieke rechten hebben de secretaris-generaal van de VN de afgelopen weken op de hoogte gebracht overeenkomstig artikel 4 van het convenant over noodmaatregelen die zij hebben genomen of zijn van plan te nemen met het oog op het inperken van de verspreiding van de Coronavirus pandemie (COVID-19), in afwijking van hun convenant verplichtingen. Het is echter onder de aandacht van de commissie gebracht dat verschillende andere staten die partij zijn, hun toevlucht hebben genomen tot noodmaatregelen reactie op COVID-19 op een manier die de implementatie van hun verplichtingen onder het convenant, zonder formeel een kennisgeving van afwijking van het convenant. Het Comité roept iedereen op Staatspartijen die in het kader van de COVID-19 pandemie die afwijkt van de convenantverplichtingen, om te voldoen onverwijld met hun plicht om de Secretaris-generaal van de VN, als ze dat nog niet hebben gedaan.

2. Het Comité is van mening dat, in het licht van de COVID-19-pandemie, Staten die partij zijn, moeten effectieve maatregelen nemen om het recht op leven te beschermen en gezondheid van alle individuen binnen hun grondgebied en al degenen die onderworpen zijn aan hun jurisdictie en erkent dat dergelijke maatregelen kunnen leiden tot bepaalde omstandigheden in beperkingen op het genot van individuele rechten gegarandeerd door het convenant. Verder erkent de commissie dat Staten die partij zijn die geconfronteerd worden met de dreiging van wijdverbreide besmetting, dat kunnen tijdelijke toevlucht nemen tot uitzonderlijke noodbevoegdheden en een beroep doen op hun recht op afwijking van het convenant onder artikel 4, op voorwaarde dat dit het geval is nodig om het leven van de natie te beschermen. Toch wil de commissie Staten die partij zijn herinneren aan de eisen en voorwaarden die in artikel zijn vastgelegd 4 van het convenant en toegelicht in de algemene opmerkingen van de commissie, met name in General Comment 29 on States of Emergency (2001), dat geeft richtlijnen over de volgende aspecten van afwijkingen: (1) officieel het uitroepen van de noodtoestand; (2) formele kennisgeving aan de secretaris Generaal van de VN; (3) strikte noodzaak en evenredigheid van elke afwijking genomen maatregel; (4**)** overeenstemming van maatregelen genomen met andere internationale verplichtingen; (5) non-discriminatie; en (6) het uitzonderingsverbod van bepaalde niet-afbreekbare rechten. In het bijzonder moeten staten die partij zijn, in acht nemen de volgende vereisten en voorwaarden bij het uitoefenen van noodsituaties bevoegdheden in verband met de COVID-19-pandemie:

a) wanneer maatregelen afwijken van de verplichtingen van staten die partij zijn krachtens het convenant wordt genomen, van de bepalingen wordt afgeweken en de redenen daarvoor de afwijking moet onmiddellijk aan de andere staten worden meegedeeld partijen via de secretaris-generaal van de VN. Kennisgevingen door staten partijen moeten volledige informatie verstrekken over de afwijkende maatregelen die zijn genomen en een duidelijke uitleg van de redenen om ze in te nemen, compleet documentatie van aangenomen wetten. Extra meldingen zijn vereist als de Staat die Partij is treft vervolgens nadere maatregelen op grond van artikel 4, voor bijvoorbeeld door de duur van een noodtoestand te verlengen. De benodigdheid van onmiddellijke kennisgeving geldt ook voor de beëindiging van de afwijking. De commissie overweegt de uitvoering van de verplichting onmiddellijke kennisgeving is ook essentieel voor de vervulling van zijn functies voor het toezicht op de situatie door andere staten die partij zijn en andere belanghebbenden.

b) Afwijkende maatregelen kunnen afwijken van de verplichtingen van de Overeenkomst alleen voor zover strikt vereist door de eisen van het publiek gezondheidssituatie. Hun belangrijkste doel moet het herstel van een toestand van normaliteit, waar opnieuw volledig respect voor het convenant kan worden verzekerd. Afwijkingen moeten zoveel mogelijk worden beperkt wat de duur betreft, geografische dekking en materiële reikwijdte, en alle genomen maatregelen, met inbegrip van

sancties die in verband daarmee worden opgelegd, moeten evenredig van aard zijn.
Waar mogelijk, en met het oog op de noodzaak het leven en de gezondheid van te beschermen andere, staten die partij zijn, zouden maatregelen die verband houden met COVID-19 moeten vervangen activiteiten verbieden die relevant zijn voor het genieten van rechten onder het Convenant met minder beperkende maatregelen waardoor dergelijke activiteiten kunnen plaatsvinden, terwijl hen onderwerpen aan noodzakelijke volksgezondheidsvoorschriften zoals fysiek afstand nemen.

(c) Staten die partij zijn mogen niet afwijken van de convenantrechten of vertrouwen op een afwijking gemaakt wanneer zij hun volksgezondheid of ander publiek kunnen bereiken beleidsdoelstellingen door een beroep te doen op de mogelijkheid om bepaalde rechten te beperken, zoals artikel 12 (bewegingsvrijheid), artikel 19 (vrijheid van meningsuiting) of artikel 21 (het recht op vreedzame vergadering), conform de bepalingen voor dergelijke beperkingen die zijn vastgelegd in het convenant of door een beroep te doen op de mogelijkheid om redelijke beperkingen in te voeren op bepaalde rechten, zoals artikel 9 (recht op persoonlijke vrijheid) en artikel 17 (recht op privacy), overeenstemming met hun bepalingen.

(d) Staten die partij zijn kunnen geen toevlucht nemen tot noodbevoegdheden of uitvoering geven afwijkende maatregelen op een manier die discriminerend of in strijd is met de regels andere verplichtingen die zij zijn aangegaan krachtens internationaal recht, waaronder onder andere internationale mensenrechtenverdragen waarvan niet wordt afgeweken toegestaan. Staten die partij zijn, kunnen evenmin afwijken van de niet-afwijkende bepalingen van het Verbond - dwz artikel 6 (recht op leven), artikel 7 (verbod op foltering of wrede, onmenselijke of onterende straf, of van medische of wetenschappelijke aard experimenten zonder toestemming), artikel 8, leden 1 en 2 (verbod van slavernij, slavenhandel en dienstbaarheid), artikel 11 (verbod op gevangenisstraf wegens onvermogen om een contractuele verplichting na te komen), artikel 15 (het principe van de wettigheid op het gebied van het strafrecht), artikel 16 (de erkenning van iedereen als persoon voor de wet), en artikel 18 (vrijheid van denken, geweten en religie) - of van andere rechten die essentieel zijn om de niet-derogable rechten in de bovengenoemde bepalingen en om ervoor te zorgen respect voor de rechtsstaat en het legaliteitsbeginsel, zelfs in tijden van publiek noodsituaties, met inbegrip van het recht op toegang tot de rechter, passende procesgaranties en het recht van slachtoffers om een effectief rechtsmiddel te verkrijgen.

(e) Bovendien kunnen staten die partij zijn niet afwijken van hun plicht om iedereen te behandelen personen, inclusief personen beroofd van hun vrijheid, met de mensheid en respect voor hun menselijke waardigheid, en ze moeten speciale aandacht besteden aan de toereikendheid van de gezondheidstoestand en de gezondheidsdiensten op plaatsen van opsluiting, evenals aan de rechten van individuen in situaties van opsluiting, en aan de een verergerde dreiging van huiselijk geweld in dergelijke situaties. Dat kan ook niet Staten die partij zijn, tolereren, zelfs in noodsituaties, de belangenbehartiging van nationale, raciale of religieuze haat die zou aanzetten tot discriminatie, vijandigheid of geweld, en ze moeten stappen ondernemen om daarvoor te zorgen openbaar discours in verband met de COVID-19-pandemie niet vormen voorspraak en aansporing tegen specifieke gemarginaliseerde of kwetsbare groepen, waaronder minderheden en vreemdelingen.

(f) Vrijheid van meningsuiting, toegang tot informatie en een openbare ruimte waar een het openbare debat kan worden gehouden als belangrijke waarborgen om dat te waarborgen Staten die partij zijn die in het kader van het COVID zijn toevlucht nemen tot noodbevoegdheden-19 pandemie voldoen aan hun verplichtingen onder het convenant.

United Nations Human Rights
Internal HRTB toolkit of
treaty law perspectives and jurisprudence in the context of COVID-19
Geneva, May 2020 (last updated 15 July)

Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten

New York, 19 december 1966
Tractatenblad 1969, 99
Nederlandse vertaling, Tractatenblad 1978, 177

Preambule

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag,

Overwegende, dat, overeenkomstig de in het Handvest der Verenigde Naties verkondigde beginselen, erkenning van de inherente waardigheid en van de gelijke en onvervreemdbare rechten van alle leden van de mensengemeenschap grondslag is voor de vrijheid, gerechtigheid en vrede in de wereld,

Erkennende, dat deze rechten voortvloeien uit de inherente waardigheid van de menselijke persoon,

Erkennende, dat overeenkomstig de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens het ideaal van de vrije mens die vrijheid als staatsburger en politieke vrijheid geniet, en die vrij is van vrees en gebrek, slechts kan worden verwezenlijkt indien er omstandigheden worden geschapen, waarin een ieder zijn burgerrechten en zijn politieke rechten, alsmede zijn economische, sociale en culturele rechten kan uitoefenen,

Overwegende, dat, krachtens het Handvest der Verenigde Naties, de Staten verplicht zijn de universele eerbied voor en de inachtneming van de rechten en vrijheden van de mens te bevorderen,

Zich ervan bewust dat op de individuele mens, uit hoofde van de plichten die hij heeft tegenover anderen en tegenover de gemeenschap waartoe hij behoort, de verantwoordelijkheid rust te streven naar bevordering en inachtneming van de dit Verdrag erkende rechten,

Zijn overeengekomen als volgt:

DEEL I

Artikel 1
1. Alle volken bezitten het zelfbeschikkingsrecht. Uit hoofde van dit recht bepalen zij in alle vrijheid hun politieke status en streven zij vrijelijk hun economische, sociale en culturele ontwikkeling na.
2. Alle volken kunnen ter verwezenlijking van hun doeleinden vrijelijk beschikken over hun natuurlijke rijkdommen en hulpbronnen, evenwel onverminderd verplichtingen voortvloeiend uit internationale economische samenwerking, gegrondvest op het beginsel van wederzijds voordeel, en uit het internationale recht. In geen geval mogen een volk zijn bestaansmiddelen worden ontnomen.
3. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, met inbegrip van de Staten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van gebieden zonder zelfbestuur en van trustgebieden, bevorderen de verwezenlijking van het zelfbeschikkingsrecht en eerbiedigen dit recht overeenkomstig de bepalingen van het Handvest der Verenigde Naties.

DEEL II

Artikel 2

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich de in dit Verdrag erkende rechten te eerbiedigen en deze aan een ieder die binnen zijn grondgebied verblijft en aan zijn rechtsmacht is onderworpen te verzekeren, zonder onderscheid van welke aard ook, zoals ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, welstand, geboorte of enige andere omstandigheid.
2. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich, langs de door zijn staatsrecht voorgeschreven weg en in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag, alle wettelijke of andere maatregelen te nemen die nodig zijn om de in dit Verdrag erkende rechten tot gelding te brengen, voor zover daarin niet reeds door bestaande wettelijke regelingen of anderszins is voorzien.
3. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag verbindt zich:
a. Te verzekeren dat een ieder wiens rechten of vrijheden als in dit Verdrag erkend, worden geschonden een effectief rechtsmiddel ter beschikking heeft, zelfs indien de schending zou zijn begaan door personen in de uitoefening van hun ambtelijke functie;
b. Te verzekeren dat omtrent het recht van degene die het rechtsmiddel aanwendt wordt beslist door de bevoegde rechterlijke, bestuurlijke of wetgevende autoriteit, of door een andere autoriteit die daartoe krachtens de nationale wetgeving bevoegd is, en de mogelijkheden van beroep op de rechter verder tot ontwikkeling te brengen;
c. Te verzekeren dat de bevoegde autoriteiten daadwerkelijk rechtsherstel verlenen, in geval het beroep gegrond wordt verklaard.

Artikel 3
De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verbinden zich het gelijke recht van mannen en vrouwen op het genot van alle in dit Verdrag genoemde burgerrechten en politieke rechten te verzekeren.

Artikel 4
1. Bij een algemene noodtoestand, die een bedreiging vormt voor het bestaan van het volk en die officieel is afgekondigd, kunnen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag maatregelen nemen, die afwijken van hun verplichtingen ingevolge dit Verdrag, mits deze maatregelen niet verder gaan dan de toestand vereist en niet in strijd zijn met andere verplichtingen welke voortvloeien uit het internationale recht en geen discriminatie uitsluitend op grond van ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst of maatschappelijke afkomst inhouden.
2. Op grond van deze bepaling mag niet worden afgeweken van de artikelen 6, 7, 8 (eerste en tweede lid), 11, 15, 16 en 18.
3. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag die gebruik maakt van het recht tot afwijking van de bepalingen daarvan stelt de andere Staten die partij zijn bij dit Verdrag, door tussenkomst van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, onverwijld in kennis van de bepalingen waarvan hij is afgeweken, alsmede van de redenen die hem daartoe hebben genoopt. Eveneens door tussenkomst van de Secretaris-Generaal wordt een volgende kennisgeving gedaan op de datum waarop de afwijking ophoudt van kracht te zijn.

Artikel 5
1. Geen bepaling van dit Verdrag mag zodanig worden uitgelegd als zou zij voor een Staat, een groep of een persoon het recht inhouden enige activiteit te ontplooien of enige daad te verrichten, die ten doel heeft de rechten en vrijheden welke in dit Verdrag zijn erkend, te vernietigen of deze rechten en vrijheden meer te beperken dan bij dit Verdrag is voorzien.
2. Het is niet toegestaan enig fundamenteel recht van de mens dat in een land, ingevolge wettelijke bepalingen, overeenkomsten, voorschriften of gewoonten, wordt erkend of bestaat, te beperken of ervan af te wijken, onder voorwendsel dat dit Verdrag die rechten niet erkent of dat het deze slechts in mindere mate erkent.

DEEL III

Artikel 6

1. Ieder heeft het recht op leven. Dit recht wordt door de wet beschermd. Niemand mag naar willekeur van zijn leven worden beroofd.
2. In landen waar de doodstraf niet is afgeschaft, mag een doodvonnis slechts worden uitgesproken voor de ernstigste misdrijven overeenkomstig de wet zoals die ten tijde dat het misdrijf wordt begaan van kracht is en welke niet in strijd is met de bepalingen van dit Verdrag en met het Verdrag inzake de voorkoming en bestraffing van genocide. Deze straf kan slechts worden voltrokken ingevolge een onherroepelijk vonnis door een bevoegde rechter gewezen.
3. Wanneer beroving van het leven het misdrijf genocide inhoudt, geeft geen enkele bepaling in dit artikel een Staat die partij is bij dit Verdrag de bevoegdheid af te wijken van enigerlei verplichting die is aanvaard krachtens de bepalingen van het Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide.
4. Een ieder die ter dood is veroordeeld heeft het recht gratie of verzachting van het vonnis te vragen. Amnestie, gratie of verzachting van het vonnis kan in alle voorkomende gevallen worden verleend.
5. De doodstraf mag niet worden opgelegd voor misdrijven die zijn begaan door personen beneden de leeftijd van achttien jaar en mag niet worden voltrokken aan zwangere vrouwen.
6. Op geen enkele bepaling van dit artikel kan een beroep worden gedaan om de afschaffing van de doodstraf door een Staat die partij is bij dit Verdrag op te schorten of te voorkomen.

Artikel 7
Niemand mag worden onderworpen aan folteringen, of aan wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. In het bijzonder mag niemand, zonder zijn in vrijheid gegeven toestemming, worden onderworpen aan medische of wetenschappelijke experimenten.

Artikel 8
1. Niemand mag in slavernij worden gehouden; slavernij en slavenhandel in iedere vorm zijn verboden.
2. Niemand mag in horigheid worden gehouden.
3. a. Niemand mag gedwongen worden dwangarbeid of verplichte arbeid te verrichten;
b. Lid 3. a mag niet zodanig worden uitgelegd dat in landen waar gevangenisstraf met dwangarbeid kan worden opgelegd als straf voor een misdrijf, het verrichten van dwangarbeid op grond van een door de bevoegde rechter uitgesproken veroordeling tot een zodanige straf, wordt verboden;
c. Niet als "dwangarbeid of verplichte arbeid" in de zin van dit lid worden beschouwd:
i. arbeid of diensten, voor zover niet bedoeld in alinea b, die gewoonlijk worden verlangd van iemand die wordt gevangen gehouden uit hoofde van een wettig bevel van een rechtbank of van iemand gedurende diens voorwaardelijke invrijheidstelling;
ii. elke dienst van militaire aard en, in landen waar dienstweigering op grond van gewetensbezwaren wordt erkend, die nationale diensten die bij de wet van principiële dienstweigeraars worden gevorderd;
iii. elke dienst welke wordt gevorderd in het geval van een noodtoestand of ramp die het bestaan of het welzijn van de gemeenschap bedreigt;
iv. alle arbeid of elke dienst die deel uitmaakt van de normale burgerplichten.

Artikel 9
1. Een ieder heeft recht op vrijheid en veiligheid van zijn persoon. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige arrestatie of gevangenhouding. Niemand mag zijn vrijheid worden ontnomen, behalve op wettige gronden en op wettige wijze.
2. Iedere gearresteerde dient bij zijn arrestatie op de hoogte te worden gebracht van de redenen van zijn arrestatie en dient onverwijld op de hoogte te worden gebracht van de beschuldigingen die tegen hem zijn ingebracht.
3. Een ieder die op beschuldiging van het begaan van een strafbaar feit wordt gearresteerd of gevangen gehouden dient onverwijld voor de rechter te worden geleid of voor een andere autoriteit die door de wet bevoegd is verklaard rechterlijke macht uit te oefenen en heeft het

recht binnen een redelijke termijn berecht te worden of op vrije voeten te worden gesteld. Het mag geen regel zijn dat personen die op hun berechting wachten in voorarrest worden gehouden, doch aan hun invrijheidsstelling kunnen voorwaarden worden verbonden om te waarborgen dat de betrokkene verschijnt ter terechtzitting, in andere stadia van de gerechtelijke procedure dan wel, zo het geval zich voordoet, voor de tenuitvoerlegging van het vonnis.
4. Een ieder wie door arrestatie of gevangenhouding zijn vrijheid is ontnomen, heeft het recht voorziening te vragen bij de rechter, opdat die rechter binnen korte termijn beslist over de wettigheid van zijn gevangenhouding en zijn invrijheidsstelling beveelt, indien zijn gevangenhouding onrechtmatig is.
5. Een ieder die het slachtoffer is geweest van een onwettige arrestatie of gevangenhouding heeft het recht op schadeloosstelling.

Artikel 10
1. Allen die van hun vrijheid zijn beroofd dienen te worden behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid, inherent aan de menselijke persoon.
2. a. Verdachten dienen, uitzonderlijke omstandigheden buiten beschouwing gelaten, gescheiden te worden gehouden van veroordeelden en dienen aanspraak te kunnen maken op een afzonderlijke behandeling overeenkomend met hun staat van niet veroordeelde persoon.
b. Jeugdige verdachten dienen gescheiden te worden gehouden van volwassenen en zo spoedig mogelijk voor de rechter te worden geleid.
3. Het gevangenisstelsel dient te voorzien in een behandeling van gevangenen die in de eerste plaats is gericht op heropvoeding en reclassering. Jeugdige overtreders dienen gescheiden te worden gehouden van volwassenen en behandeld te worden in overeenstemming met hun leeftijd en wettelijke staat.

Artikel 11
Niemand mag gevangen worden genomen uitsluitend omdat hij niet in staat is een uit een overeenkomst voortvloeiende verplichting na te komen.

Artikel 12
1. Een ieder die wettig op het grondgebied van een Staat verblijft, heeft binnen dit grondgebied, het recht zich vrijelijk te verplaatsen en er zijn verblijfplaats vrijelijk te kiezen.
2. Een ieder heeft het recht welk land ook, met inbegrip van het eigen land, te verlaten.
3. De bovengenoemde rechten kunnen aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke bij de wet zijn voorzien, nodig zijn ter bescherming van de nationale veiligheid, de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden of van de rechten en vrijheden van anderen en verenigbaar zijn met de andere in dit Verdrag erkende rechten.
4. Aan niemand mag willekeurig het recht worden ontnomen naar zijn eigen land terug te keren.

Artikel 13
Een vreemdeling die wettig op het grondgebied verblijft van een Staat die partij is bij dit Verdrag, kan slechts uit die Staat worden gezet krachtens een overeenkomstig de wet genomen beslissing, terwijl het hem, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid een tegengestelde beslissing rechtvaardigen, is toegestaan zijn bezwaren tegen zijn uitzetting kenbaar te maken en zijn geval opnieuw te doen beoordelen door, en zich met dit doel te doen vertegenwoordigen bij de bevoegde autoriteit dan wel door een of meer personen die daartoe speciaal door de bevoegde autoriteit zijn aangewezen.

Artikel 14
1. Allen zijn gelijk voor de rechter en de rechterlijke instanties. Bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolging, of het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen in een rechtsgeding, heeft een ieder recht op een eerlijke en openbare behandeling door een bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige bij de

wet ingestelde rechterlijke instantie. De terechtzitting kan geheel of ten dele met gesloten deuren plaatsvinden, hetzij in het belang van de goede zeden, de openbare orde of de nationale veiligheid in een democratische samenleving, hetzij wanneer het belang van het privé leven van de partijen bij het proces dit vereist, hetzij voorzover de rechter dit strikt noodzakelijk acht op grond van de overweging, dat een openbare behandeling het belang van de rechtspraak zou schaden; evenwel zal elk vonnis dat wordt gewezen in een strafrechtelijk of burgerrechtelijk geding openbaar zijn, tenzij het belang van jeugdige personen zich daartegen verzet of het proces echtelijke twisten of de voogdij over kinderen betreft.
2. Een ieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd wordt voor onschuldig gehouden, totdat zijn schuld volgens de wet is bewezen.
3. Bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolging heeft een ieder, in volle gelijkheid, recht op de volgende minimumgaranties:
a. onverwijld en in bijzonderheden, in een taal die hij verstaat, op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldiging;
b. te beschikken over voldoende tijd en faciliteiten die nodig zijn voor de voorbereiding van zijn verdediging en zich te verstaan met een door hemzelf gekozen raadsman;
c. zonder onredelijke vertraging te worden berecht;
d. in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, zichzelf te verdedigen of de bijstand te hebben van een raadsman naar eigen keuze; ingeval hij geen rechtsbijstand heeft, van het recht daarop in kennis te worden gesteld; rechtsbijstand toegewezen te krijgen, indien het belang van de rechtspraak dit eist, en zonder dat daarvoor betaling van hem kan worden verlangd, indien hij niet over voldoende middelen beschikt;
e. de getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen en het oproepen en de ondervraging van getuigen à décharge te doen geschieden op dezelfde voorwaarden als het geval is met de getuigen à charge;
f. zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk, indien hij de taal die ter zitting wordt gebezigd niet verstaat of niet spreekt;
g. niet te worden gedwongen tegen zichzelf te getuigen of een bekentenis af te leggen.
4. Wanneer het jeugdige personen betreft, dient rekening te worden gehouden met hun leeftijd en de wenselijkheid hun reclassering te bevorderen.
5. Een ieder die wegens een strafbaar feit is veroordeeld heeft het recht de schuldigverklaring en veroordeling opnieuw te doen beoordelen door een hoger rechtscollege overeenkomstig de wet.
6. Indien iemand wegens een strafbaar feit onherroepelijk is veroordeeld en het vonnis vervolgens is vernietigd, of indien hem daarna gratie is verleend, op grond van de overweging dat een nieuw of een pas aan het licht gekomen feit onomstotelijk aantoont dat van een gerechtelijke dwaling sprake is, wordt degene die, als gevolg van die veroordeling, straf heeft ondergaan, overeenkomstig de wet schadeloos gesteld, tenzij wordt aangetoond dat het niet tijdig bekend worden van het onbekende feit geheel of gedeeltelijk aan hemzelf te wijten was.
7. Niemand mag voor een tweede keer worden berecht of gestraft voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds overeenkomstig de wet en het procesrecht van elk land bij onherroepelijke uitspraak is veroordeeld of waarvan hij is vrijgesproken.

Artikel 15
1. Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin mag een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was. Indien, na het begaan van het strafbare feit de wet mocht voorzien in de oplegging van een lichtere straf, dient de overtreder daarvan te profiteren.
2. Geen enkele bepaling van dit artikel staat in de weg aan het vonnis en de straf van iemand die schuldig is aan een handelen of nalaten, hetwelk ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde, van strafrechtelijke aard was overeenkomstig de algemene rechtsbeginselen die door de volkerengemeenschap worden erkend.

Artikel 16
Een ieder heeft, waar hij zich ook bevindt, het recht als persoon erkend te worden voor de wet.

Artikel 17
1. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.
2. Een ieder heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting.

Artikel 18
1. Een ieder heeft het recht op vrijheid van denken, geweten en godsdienst. Dit recht omvat mede de vrijheid een zelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen door de eredienst, het onderhouden van de geboden en voorschriften, door praktische toepassing en het onderwijzen ervan.
2. Op niemand mag dwang worden uitgeoefend die een belemmering zou betekenen van zijn vrijheid een door hemzelf gekozen godsdienst of levensovertuiging te hebben of te aanvaarden.
3. De vrijheid van een ieder zijn godsdienst of levensovertuiging tot uiting te brengen kan slechts in die mate worden beperkt als wordt voorgeschreven door de wet en noodzakelijk is ter bescherming van de openbare veiligheid, de orde, de volksgezondheid, de goede zeden of de fundamentele rechten en vrijheden van anderen.
4. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag verbinden zich de vrijheid te eerbiedigen van ouders of wettige voogden, de godsdienstige en morele opvoeding van hun kinderen overeenkomstig hun eigen levensovertuiging te verzekeren.

Artikel 19
1. Een ieder heeft het recht zonder inmenging een mening te koesteren.
2. Een ieder heeft het recht op vrijheid van meningsuiting; dit recht omvat mede de vrijheid inlichtingen en denkbeelden van welke aard ook te garen, te ontvangen en door te geven, ongeacht grenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst, of met behulp van andere media naar zijn keuze.
3. Aan de uitoefening van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde rechten zijn bijzondere plichten en verantwoordelijkheden verbonden. Deze kan derhalve aan bepaalde beperkingen worden gebonden, doch alleen beperkingen die bij de wet worden voorzien en nodig zijn:
a. in het belang van de rechten of de goede naam van anderen;
b. in het belang van de nationale veiligheid of ter bescherming van de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden.

Artikel 20
1. Alle oorlogspropaganda wordt bij de wet verboden.
2. Het propageren van op nationale afkomst, ras of godsdienst gebaseerde haatgevoelens die aanzetten tot discriminatie, vijandigheid of geweld, wordt bij de wet verboden.

Artikel 21
Het recht van vreedzame vergadering wordt erkend. De uitoefening van dit recht kan aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke in overeenstemming met de wet worden opgelegd en die in een democratische samenleving geboden zijn in het belang van de nationale veiligheid of de openbare veiligheid, de openbare orde, de bescherming van de volksgezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Artikel 22
1. Een ieder heeft het recht op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht vakverenigingen op te richten en zich bij vakverenigingen aan te sluiten voor de bescherming van zijn belangen.
2. De uitoefening van dit recht kan aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die, welke bij de wet zijn voorgeschreven en die in een democratische samenleving geboden zijn in het belang van de nationale veiligheid of de openbare veiligheid, de openbare orde, de bescherming van de volksgezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Dit artikel belet niet het opleggen van wettige beperkingen aan leden van de strijdmacht en van de politie in de uitoefening van dit recht.
3. Geen bepaling in dit artikel geeft de Staten die partij zijn bij het Verdrag van 1948 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de vrijheid tot het oprichten van vakverenigingen en de bescherming van het vakverenigingsrecht de bevoegdheid wettelijke maatregelen te treffen, die de in dat Verdrag voorziene waarborgen in gevaar zouden brengen, of de wet zodanig toe te passen dat deze in gevaar zouden worden gebracht.

Artikel 23
1. Het gezin vormt de natuurlijke en fundamentele kern van de maatschappij en heeft recht op bescherming door de maatschappij en de Staat.
2. Het recht van mannen en vrouwen van huwbare leeftijd een huwelijk aan te gaan en een gezin te stichten wordt erkend.
3. Geen huwelijk wordt gesloten zonder de vrije en volledige toestemming van de aanstaande echtgenoten.
4. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag nemen passende maatregelen ter verzekering van de gelijke rechten en verantwoordelijkheden van de echtgenoten wat het huwelijk betreft, tijdens het huwelijk en bij de ontbinding ervan. In geval van ontbinding van het huwelijk wordt voorzien in de noodzakelijke bescherming van eventuele kinderen.

Artikel 24
1. Elk kind heeft, zonder onderscheid naar ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom of geboorte, recht op die beschermende maatregelen van de zijde van het gezin waartoe het behoort, de gemeenschap en de Staat, waarop het in verband met zijn minderjarigheid recht heeft.
2. Elk kind wordt onmiddellijk na de geboorte ingeschreven en krijgt een naam.
3. Elk kind heeft het recht een nationaliteit te verwerven.

Artikel 25
Elke burger heeft het recht en dient in de gelegenheid te worden gesteld, zonder dat het onderscheid bedoeld in artikel 2 wordt gemaakt en zonder onredelijke beperkingen:
a. deel te nemen aan de behandeling van openbare aangelegenheden, hetzij rechtstreeks of door middel van vrijelijk gekozen vertegenwoordigers;
b. te stemmen en gekozen te worden door middel van betrouwbare periodieke verkiezingen die gehouden worden krachtens algemeen en gelijkwaardig kiesrecht en bij geheime stemming, waardoor het vrijelijk tot uitdrukking brengen van de wil van de kiezers wordt verzekerd;
c. op algemene voet van gelijkheid te worden toegelaten tot de overheidsdiensten van zijn land.

Artikel 26
Allen zijn gelijk voor de wet en hebben zonder discriminatie aanspraak op gelijke bescherming door de wet. In dit verband verbiedt de wet discriminatie van welke aard ook en garandeert een ieder gelijke en doelmatige bescherming tegen discriminatie op welke grond ook, zoals ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status.

Artikel 27
In Staten waar zich etnische, godsdienstige of linguïstische minderheden bevinden, mag aan personen die tot die minderheden behoren niet het recht worden ontzegd, in gemeenschap met de andere leden van hun groep, hun eigen cultuur te beleven, hun eigen godsdienst te belijden en in de praktijk toe te passen, of zich van hun eigen taal te bedienen.

DEEL IV

Artikel 28
1. Er wordt een Comité voor de rechten van de mens (hierna in dit Verdrag te noemen "het Comité") ingesteld. Het bestaat uit achttien leden en oefent de hierna te noemen functies uit.
2. Het Comité bestaat uit onderdanen van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, die hoog zedelijk aanzien genieten en erkende bekwaamheid op het gebied van de rechten van de mens bezitten, waarbij dient te worden overwogen dat het lidmaatschap van enige personen die ervaring hebben op juridisch gebied raadzaam is.
3. De leden van het Comité worden gekozen en treden op in hun persoonlijke hoedanigheid.

Artikel 29
1. De leden van het Comité worden bij geheime stemming gekozen uit een lijst van personen die de kwaliteiten bezitten die in artikel 28 worden genoemd en met dit doel zijn voorgedragen door de Staten die partij zijn bij dit Verdrag.
2. Elke Staat die partij is bij dit Verdrag mag niet meer dan twee personen voordragen. Dezen moeten onderdaan zijn van de Staat die hen voordraagt.
3. Een persoon kan opnieuw worden voorgedragen.

Artikel 30
1. De eerste verkiezing wordt niet later gehouden dan zes maanden na de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag.
2. Ten minste vier maanden vóór de datum waarop een verkiezing voor het Comité plaatsheeft, met uitzondering van een verkiezing ter voorziening in een overeenkomstig het bepaalde in artikel 34 bekendgemaakte vacature, richt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties een schriftelijk verzoek aan de Staten die partij zijn bij dit Verdrag binnen drie maanden hun voordrachten voor het lidmaatschap van het Comité in te zenden.
3. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties stelt een alfabetische lijst samen van alle aldus voorgedragen personen, onder aanduiding van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag die hen hebben voorgedragen en legt deze uiterlijk één maand vóór de datum van elke verkiezing voor aan de Staten die partij zijn bij dit Verdrag.
4. De verkiezingen van de leden van het Comité worden gehouden op een door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties ten hoofdkantore van de Verenigde Naties te beleggen vergadering van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag. Op die vergadering, waarvoor twee derde van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag het quorum vormen, zijn degenen die in het Comité zijn gekozen die voorgedragen personen die het grootste aantal stemmen op zich hebben verenigd, alsmede een absolute meerderheid van de stemmen van de aanwezige vertegenwoordigers van de Staten die partij zijn en hun stem uitbrengen.

Artikel 31
1. Er mag niet meer dan één onderdaan van een zelfde Staat lid van het Comité zijn.
2. Bij het kiezen van het Comité dient aandacht te worden geschonken aan een billijke geografische verdeling van het lidmaatschap en aan de vertegenwoordiging der verschillende beschavingsvormen en der voornaamste rechtsstelsels.

Artikel 32
1. De leden van het Comité worden gekozen voor een tijdvak van vier jaar. Zij zijn herkiesbaar indien zij opnieuw worden voorgedragen. De ambtstermijn van negen der bij de

eerste verkiezing benoemde leden loopt evenwel na twee jaar af; terstond na de eerste verkiezing worden deze negen leden bij loting aangewezen door de voorzitter van de in artikel 30, lid 4, bedoelde vergadering.
2. Verkiezingen na afloop van een ambtstermijn worden gehouden overeenkomstig de voorgaande artikelen van dit deel van dit Verdrag.

Artikel 33
1. Indien, naar het eenstemmige oordeel van de andere leden, een lid van het Comité door enige oorzaak, waaronder niet is te verstaan tijdelijke afwezigheid, heeft opgehouden zijn functie uit te oefenen, geeft de voorzitter van het Comité daarvan kennis aan de Secretaris-Generaal der Verenigde Naties, die vervolgens mededeling doet van het openvallen van de zetel van dat lid.
2. Indien een lid van het Comité overlijdt of ontslag neemt, geeft de voorzitter daarvan onverwijld kennis aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die mededeling doet van het openvallen van de zetel met ingang van de datum van het overlijden of de datum waarop het genomen ontslag ingaat.

Artikel 34
1. Indien een vacature wordt bekendgemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikel 33 en indien de ambtstermijn van het te vervangen lid niet afloopt binnen een tijdvak van zes maanden na de bekendmaking van de vacature, geeft de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties daarvan bericht aan elk der Staten die partij zijn bij dit Verdrag, die binnen twee maanden overeenkomstig het bepaalde in artikel 29 personen kunnen voordragen ter voorziening in de vacature.
2. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties stelt een alfabetische lijst samen van de aldus voorgedragen personen en legt deze voor aan de Staten die partij zijn bij dit Verdrag. De verkiezing om in de vacature te voorzien wordt vervolgens gehouden overeenkomstig de daarop betrekking hebbende bepalingen van dit deel van dit Verdrag.
3. Een lid van het Comité dat is gekozen ter voorziening in een vacature die is bekendgemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikel 33, blijft in functie voor de rest van de ambtstermijn van het lid wiens zetel in het Comité is opengevallen overeenkomstig de bepalingen van dat artikel.

Artikel 35
De leden van het Comité ontvangen, met goedkeuring van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, uit de middelen van de Verenigde Naties emolumenten op door de Algemene Vergadering vast te stellen voorwaarden, waarbij rekening wordt gehouden met de belangrijkheid van de taken van het Comité.

Artikel 36
De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties zorgt voor het personeel en de andere voorzieningen benodigd voor een doelmatige uitoefening van de taken van het Comité krachtens dit Verdrag.

Artikel 37
1. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties belegt de eerste vergadering van het Comité ten hoofdkantore van de Verenigde Naties.
2. Na zijn eerste vergadering komt het Comité bijeen op de tijden voorzien in zijn huishoudelijk reglement.
3. Normaal komt het Comité bijeen ten hoofdkantore van de Verenigde Naties of op het kantoor van de Verenigde Naties te Genève.

Artikel 38
Elk lid van het Comité verklaart, alvorens zijn taak aan te vangen, ten overstaan van het Comité plechtig dat hij zich onpartijdig en nauwgezet van zijn taak zal kwijten.

Artikel 39
1. Het Comité kiest zijn functionarissen voor een ambtstermijn van twee jaar. Zij zijn herkiesbaar.
2. Het Comité stelt zijn eigen huishoudelijk reglement vast, hierin wordt o.m. bepaald dat:
a. twaalf leden het quorum vormen;
b. besluiten van het Comité worden genomen met een meerderheid van het aantal door de aanwezige leden uitgebrachte stemmen.

Artikel 40
1. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag nemen de verplichting op zich verslag uit te brengen over de maatregelen die zij hebben genomen en die uitvoering geven aan de in dit Verdrag erkende rechten, alsmede over de vooruitgang die valt waar te nemen in het genot van die rechten:
a. binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit Verdrag voor de betrokken Staten die er partij bij zijn; en
b. vervolgens telkens wanneer het Comité dit verzoekt.
2. Alle rapporten worden voorgelegd aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die ze ter bestudering doorzendt aan het Comité. In deze rapporten dienen de factoren en de eventuele moeilijkheden te worden aangegeven die van invloed zijn op de uitvoering van dit Verdrag.
3. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties kan, na overleg met het Comité, aan de desbetreffende gespecialiseerde organisaties afschriften doen toekomen van die delen der rapporten die binnen het terrein van hun werkzaamheden vallen.
4. Het Comité bestudeert de hem door de Staten die partij zijn bij dit Verdrag voorgelegde rapporten. Het zendt zijn rapporten en het door hem passend geoordeelde algemene commentaar aan de Staten die partij zijn. Het Comité kan dit commentaar, te zamen met de afschriften van de rapporten die het van Staten die partij zijn bij dit Verdrag heeft ontvangen, eveneens toezenden aan de Economische en Sociale Raad.
5. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag kunnen opmerkingen ten aanzien van eventueel commentaar dat overeenkomstig het bepaalde in lid 4 van dit artikel wordt geleverd, voorleggen aan het Comité.

Artikel 41
1. Een Staat die partij is bij dit Verdrag kan, krachtens dit artikel, te allen tijde verklaren, dat hij de bevoegdheid van het Comité erkent kennisgevingen waarin een Staat die partij is beweert dat een andere Staat die partij is diens uit dit Verdrag voortvloeiende verplichtingen niet nakomt, in ontvangst te nemen en te behandelen. Kennisgevingen als bedoeld in dit artikel kunnen alleen in ontvangst worden genomen en worden behandeld indien zij zijn ingezonden door een Staat die partij is, die een verklaring heeft afgelegd dat hij ten aanzien van zichzelf deze bevoegdheid van het Comité erkent. Geen kennisgeving wordt door het Comité in ontvangst genomen, indien het een Staat die partij is betreft, die zulk een verklaring niet heeft afgelegd. Kennisgevingen die krachtens het bepaalde in dit artikel worden ontvangen worden overeenkomstig de volgende procedure behandeld:
a. Indien een Staat die partij is bij dit Verdrag van oordeel is dat een andere Staat die partij is de bepalingen van dit Verdrag niet uitvoert, kan hij door middel van een schriftelijke kennisgeving de zaak onder de aandacht brengen van die Staat die partij is. Binnen drie maanden na de ontvangst van de kennisgeving stuurt de ontvangende Staat de Staat die de kennisgeving had gezonden een schriftelijke uiteenzetting of een andere schriftelijke verklaring, waarin de zaak wordt opgehelderd en waarin, voor zover mogelijk en ter zake doende, wordt verwezen naar procedures en rechtsmiddelen die in het land zelf reeds zijn toegepast, nog hangende zijn of waartoe zou kunnen worden overgegaan.
b. Indien de zaak niet tot genoegen van de beide betrokken Staten die partij zijn wordt geregeld binnen zes maanden na ontvangst van de eerste kennisgeving door de ontvangende Staat, heeft elk der beide Staten het recht de zaak bij het Comité aanhangig te

maken, door middel van een kennisgeving die zowel aan het Comité als aan de andere Staat wordt gezonden.

c. Het Comité behandelt een bij hem aanhangig gemaakte zaak alleen nadat het er zich van heeft overtuigd dat alle beschikbare binnenlandse rechtsmiddelen in de betrokken zaak zijn benut en uitgeput, in overeenstemming met de algemeen erkende beginselen van het internationale recht. Dit is evenwel niet het geval indien de toepassing der rechtsmiddelen onredelijk lange tijd vergt.

d. Het Comité komt in besloten zitting bijeen wanneer het kennisgevingen krachtens dit artikel gedaan aan een onderzoek onderwerpt.

e. Met inachtneming van het bepaalde in alinea c stelt het Comité zijn goede diensten ter beschikking van de betrokken Staten die partij zijn, ten einde de zaak in der minne te regelen op basis van eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden als erkend in dit Verdrag.

f. Bij elke bij hem aanhangig gemaakte zaak kan het Comité tot de betrokken in alinea b bedoelde Staten die partij zijn het verzoek richten ter zake dienende inlichtingen te verstrekken.

g. De in alinea b bedoelde betrokken Staten die partij zijn hebben het recht zich te doen vertegenwoordigen wanneer de zaak in het Comité wordt behandeld, en hun standpunt mondeling en/of schriftelijk kenbaar te maken.

h. Het Comité brengt twaalf maanden na de datum van ontvangst van een krachtens alinea b gedane kennisgeving een rapport uit als volgt:

i. indien een oplossing als voorzien in alinea e is bereikt, beperkt het Comité zijn rapport tot een korte uiteenzetting van de feiten en van de bereikte oplossing;

ii. indien geen oplossing als voorzien in alinea e is bereikt, beperkt het Comité zijn rapport tot een korte uiteenzetting van de feiten; de schriftelijk kenbaar gemaakte standpunten en een op schrift gestelde samenvatting van de mondeling naar voren gebrachte standpunten van de Staten die partij zijn, worden aan het rapport gehecht.In elk van beide gevallen wordt het rapport toegezonden aan de betrokken Staten die partij zijn.

2. De bepalingen van dit artikel treden in werking wanneer tien Staten die partij zijn bij dit Verdrag verklaringen hebben afgelegd krachtens het eerste lid van dit artikel. Deze verklaringen worden door de Staten die partij zijn nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die afschrift daarvan doet toekomen aan de andere Staten die partij zijn. Een zodanige verklaring kan te allen tijde, door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving, worden ingetrokken. Een zodanige intrekking heeft geen invloed op de behandeling van een zaak die het onderwerp vormt van een kennisgeving die reeds is gedaan krachtens dit artikel; geen enkele volgende kennisgeving door een Staat die partij is wordt in ontvangst genomen nadat de kennisgeving van intrekking van de verklaring door de Secretaris-Generaal is ontvangen, tenzij de betrokken Staat die partij is een nieuwe verklaring heeft afgelegd.

Artikel 42

1. a. Indien een zaak die, overeenkomstig het bepaalde in artikel 41, bij het Comité aanhangig is gemaakt, niet is afgewikkeld naar genoegen van de betrokken Staten die partij zijn, kan het Comité mits daartoe vooraf de toestemming van de betrokken Staten die partij zijn is verkregen, een conciliatiecommissie ad hoc (hierna te noemen de Conciliatiecommissie) benoemen. De goede diensten der Conciliatiecommissie staan ter beschikking van de betrokken Staten die partij zijn met het oog op een minnelijke schikking van de zaak op basis van eerbiediging van de bepalingen van dit Verdrag;

b. De Conciliatiecommissie bestaat uit vijf personen die aanvaardbaar zijn voor de betrokken Staten die partij zijn. Indien de betrokken Staten die partij zijn niet binnen drie maanden tot overeenstemming kunnen komen ten aanzien van de samenstelling van de Conciliatiecommissie, hetzij geheel of ten dele, worden de leden van de Conciliatiecommissie ten aanzien van wie geen overeenstemming kon worden bereikt, bij geheime stemming met twee derde meerderheid door het Comité uit zijn leden gekozen.

2. De leden van de Conciliatiecommissie treden op in persoonlijke hoedanigheid. Zij mogen geen onderdaan zijn van de betrokken Staten die partij zijn, of van een Staat die geen partij is bij dit Verdrag, of van een Staat die geen verklaring krachtens artikel 41 heeft afgelegd.
3. De Conciliatiecommissie kiest haar eigen voorzitter en stelt haar eigen huishoudelijk reglement vast.
4. De vergaderingen van de Conciliatiecommissie worden als regel ten hoofdkantore van de Verenigde Naties of op het kantoor van de Verenigde Naties te Genève gehouden. Zij kunnen evenwel op andere door de Conciliatiecommissie in overleg met de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties en de betrokken Staten die partij zijn vast te stellen geschikte plaatsen worden gehouden.
5. Het secretariaat waarin overeenkomstig het bepaalde in artikel 36 is voorzien staat eveneens de krachtens dit artikel ingestelde commissies ten dienste.
6. De door het Comité ontvangen en geverifieerde gegevens worden ter beschikking gesteld van de Conciliatiecommissie die de betrokken Staten die partij zijn kan verzoeken andere ter zake dienende gegevens te verstrekken.
7. Wanneer de Conciliatiecommissie de zaak grondig heeft overwogen doch in elk geval niet later dan twaalf maanden nadat haar de zaak in handen is gegeven, legt zij de voorzitter van het Comité een rapport voor dat ter kennis wordt gebracht van de betrokken Staten die partij zijn.
a. Indien het de Conciliatiecommissie niet mogelijk is haar bestudering van de zaak binnen twaalf maanden te beëindigen, beperkt zij haar rapport tot een korte verklaring tot waar zij met de bestudering van de zaak is gevorderd.
b. Indien een minnelijke schikking op basis van eerbied voor de rechten van de mens zoals deze in dit Verdrag worden erkend wordt bereikt, beperkt de Conciliatiecommissie haar rapport tot een korte uiteenzetting van de feiten en van de gevonden oplossing.
c. Indien geen schikking als bedoeld in alinea b wordt bereikt, bevat het rapport van de Conciliatiecommissie een overzicht van haar bevindingen met betrekking tot alle feitelijke gegevens die betrekking hebben op de geschilpunten tussen de betrokken Staten die partij zijn, en haar inzichten ten aanzien van de mogelijkheid van een minnelijke schikking van de zaak. In dit rapport dienen tevens de schriftelijke en een overzicht van de mondelinge verklaringen die door de betrokken Staten die partij zijn zijn afgelegd te worden opgenomen.
d. Indien het rapport van de Conciliatiecommissie wordt ingediend overeenkomstig alinea c, delen de betrokken Staten die partij zijn binnen drie maanden na ontvangst van het rapport de voorzitter van het Comité mede of zij de inhoud van het rapport van de Conciliatiecommissie al dan niet aanvaarden.
8. De bepalingen van dit artikel laten de verantwoordelijkheden van het Comité uit hoofde van artikel 41 onverlet.
9. De betrokken Staten die partij zijn komen gelijkelijk op voor alle onkosten die door de leden van de Conciliatiecommissie worden gemaakt, overeenkomstig ramingen die door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties worden verstrekt.
10. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is bevoegd de onkosten van de leden van de Conciliatiecommissie te betalen, zo nodig, voordat deze, overeenkomstig het bepaalde in lid 9 van dit artikel, door de betrokken Staten die partij zijn worden vergoed.

Artikel 43
De leden van het Comité en van de Conciliatiecommissies ad hoc die kunnen worden ingesteld krachtens het bepaalde in artikel 42, genieten de faciliteiten, voorrechten en immuniteiten van deskundigen die zijn uitgezonden door de Verenigde Naties, zoals die zijn vastgesteld in de desbetreffende delen van het Verdrag nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties.

Artikel 44
De bepalingen voor de uitvoering van dit Verdrag zijn van toepassing, onverminderd de procedures die ter zake van de rechten van de mens worden voorgeschreven door of krachtens de oprichtingsakten en de overeenkomsten van de Verenigde Naties en de gespecialiseerde organisaties en vormen geen beletsel voor de Staten die partij zijn bij dit

Verdrag hun toevlucht te nemen tot andere procedures ter regeling van een geschil, overeenkomstig tussen hun van kracht zijnde algemene of bijzondere internationale overeenkomsten.

Artikel 45
Het Comité doet, door tussenkomst van de Economische en Sociale Raad de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een jaarverslag van zijn werkzaamheden toekomen.

DEEL V

Artikel 46
Geen bepaling van dit Verdrag mag worden uitgelegd als zijnde een aantasting van de bepaling van het Handvest der Verenigde Naties en van de statuten van de gespecialiseerde organisaties, waarin de onderscheiden verantwoordelijkheden van de verschillende organen van de Verenigde Naties en van de gespecialiseerde organisaties met betrekking tot de in dit Verdrag geregelde materie zijn omschreven.

Artikel 47
Geen bepaling in dit Verdrag mag worden uitgelegd als zijnde een aantasting van het inherente recht van alle volken hun natuurlijke rijkdommen en hulpbronnen volledig en vrijelijk te benutten en hiervan volledig en vrijelijk te profiteren.

DEEL VI

Artikel 48
1. Dit Verdrag staat open voor ondertekening door iedere Staat die lid is van de Verenigde Naties of van een of meer der gespecialiseerde organisaties daarvan, door elke Staat die partij is bij het Statuut van het Internationale Gerechtshof, alsmede door iedere andere Staat die door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties is uitgenodigd bij dit Verdrag partij te worden.
2. Dit Verdrag moet worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.
3. Dit Verdrag staat open voor toetreding door iedere in het eerste lid van dit artikel bedoelde Staat.
4. Toetreding geschiedt door middel van nederlegging van een akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.
5. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties stelt alle Staten die dit Verdrag hebben ondertekend of tot dit Verdrag zijn toegetreden, in kennis van de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging of akte van toetreding.

Artikel 49
1. Dit Verdrag treedt in werking drie maanden na de datum van nederlegging bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties van de vijfendertigste akte van bekrachtiging of akte van toetreding.
2. Ten aanzien van iedere Staat die na nederlegging van de vijfendertigste akte van bekrachtiging of akte van toetreding dit Verdrag bekrachtigt of tot dit Verdrag toetreedt, treedt dit Verdrag in werking drie maanden na de datum van nederlegging van zijn akte van bekrachtiging of akte van toetreding.

Artikel 50
De bepalingen van dit Verdrag strekken zich uit tot alle delen van federale Staten, zonder enige beperking of uitzondering.

Artikel 51

1. Iedere Staat die partij is bij dit Verdrag kan een wijziging daarvan voorstellen en deze indienen bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties deelt vervolgens iedere voorgestelde wijziging aan de Staten die partij zijn bij dit Verdrag mede, met het verzoek hem te berichten of zij een conferentie van Staten die partij zijn verlangen ten einde dit voorstel te bestuderen en in stemming te brengen. Indien ten minste een derde van de Staten die partij zijn zulk een conferentie verlangt, roept de Secretaris-Generaal deze conferentie onder auspiciën van de Verenigde Naties bijeen. Iedere wijziging die door een meerderheid van de ter conferentie aanwezige Staten die partij zijn en die hun stem uitbrengen wordt aangenomen, wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.
2. Wijzigingen worden van kracht nadat zij door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties zijn goedgekeurd en door een twee derde meerderheid van de Staten die partij zijn bij dit Verdrag, overeenkomstig hun onderscheiden staatsrechtelijke procedures, zijn aangenomen.
3. Wanneer wijzigingen van kracht worden zijn zij bindend voor die Staten die partij zijn die ze hebben aangenomen, terwijl de andere Staten die partij zijn gebonden zullen blijven door de bepalingen van dit Verdrag en door iedere voorgaande wijziging die zij hebben aangenomen.

Artikel 52
Ongeacht de krachtens artikel 48, lid 5, gedane kennisgevingen, stelt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties alle in het eerste lid van hetzelfde artikel bedoelde Staten van het volgende in kennis:
a. ondertekeningen, bekrachtigingen en toetredingen krachtens artikel 48;
b. de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag krachtens artikel 49 en de datum van het van kracht worden van eventuele wijzigingen krachtens artikel 51.

Artikel 53
1. Dit Verdrag, waarvan de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst gelijkelijk authentiek zijn, wordt nedergelegd in het archief van de Verenigde Naties.
2. De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties doet aan alle in artikel 48 bedoelde Staten gewaarmerkte afschriften van dit Verdrag toekomen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, dit Verdrag dat op 19 december 1966 te New York voor ondertekening is opengesteld, hebben ondertekend.

Maatregelen corona en mensenrechten

INLEIDING
(mr. Jeroen Pols advocaat strafrecht)

Op 27 februari 2020 is in Nederland de eerste besmetting vastgesteld van COVID-19. Nadat de WHO op 11 maart 2020 de uitbraak als pandemie kwalificeerde, zijn wereldwijd landen overgegaan tot het nemen van drastische maatregelen in een omvang zonder precedent in de moderne geschiedenis. Ook in Nederland heeft de uitbraak geleid tot rigoreuze maatregelen waarbij het maatschappelijke verkeer nagenoeg stilgelegd is door het sluiten van scholen, universiteiten, bibliotheken, musea, bioscopen, restaurants café's, sportscholen en kapperszaken. Daarnaast zijn zware beperkingen opgelegd aan de bewegingsvrijheid van de bevolking waardoor ook het niet gesloten deel van de samenleving slechts beperkt tot zeer beperkt kan functioneren. Met de inzet van noodverordeningen vindt handhaving plaats van de opgelegde sociale beperkingen en wordt iedereen gemaand zoveel mogelijk thuis te blijven. Recreatiegebieden en sportfaciliteiten zijn eveneens gesloten dan wel ontoegankelijk gemaakt. De veroorzaakte schade is nauwelijks te overzien. De regering schat het begrotingstekort voor dit jaar in het gunstigste geval op 92 miljard euro. Het functioneren van de democratische
rechtsstaat is vergaand ingeperkt en de grondrechten van burgers zijn op grote schaal buiten werking gesteld. Het kabinet besluit om vanaf 16 maart 2020 toch maar alle scholen en kinderdagverblijven te sluiten. Het gaat daarbij om scholen in het basis- en voortgezet onderwijs en mbo. Kinderen van personen in wat "cruciale beroepen" genoemd wordt, zoals die in de zorg, politie, openbaar vervoer en brandweer krijgen nog wel les, zodat hun ouders of verzorgers aan het werk kunnen blijven. Iedereen wordt opgeroepen om 1,5 meter afstand van elkaar te houden. In een advies van 23 maart 2020 van het OMT volgen aanvullingen op de eerdere maatregelen en worden opnieuw verdere maatregelen geadviseerd. Het OMT adviseert onder meer om tot 1 juni 2020 alle evenementen af te gelasten onafhankelijk van het aantal deelnemers. Op basis van dit advies kondigt de minister-president verdere maatregelen af waarbij deze toestand een *intelligente lockdown* genoemd wordt.Media: De media hebben in deze crisis een bijzondere rol opgeëist. Met eenzijdige berichtgeving zonder relevante context, is over de volledige breedte een niet eerder vertoonde angstcampagne gevoerd. Samen met de politie is de bevolking in een toestand gebracht die omschreven kan worden als een angstpsychose. De informatievoorziening kenmerkt zich door een niet eerder vertoonde monopolisering van overheidsstandpunten waarbij met agressieve desinformatiecampagnes en censuur afwijkende meningen zijn onderdrukt. De overheid dient de burger voortdurend aan te spreken dat bij "slecht gedrag" hernieuwde sluitingen van de samenleving dreigen. Dit is het "nieuwe normaal" waarover zowel de beleidsmakers als de media aanhoudend over berichten.

SAMENVATTING INFORMATIE EN LINKEN
(door IFUD of Human Rights)

VERENIGDE NATIES

V.N. beschuldigt wereldleiders van 'sociaal darwinisme' door de maatregelen van de lockdown tegen het coronavirus. "Dat geen verdergaande maatregelen genomen moeten worden dan door de situatie worden vereist en dat escalerende effecten moeten worden vermeden".De bestrijding van het coronavirus is voor Nederland steeds eerste prioriteit. Economische gevolgen,psychische stress die

langdurige lockdown veroorzaakt en eventuele schending van mensenrechten waren steeds onderbelicht en blijven onderbelicht ook in de persconferentie van 21 april 2020 door de Minister van Algemene Zaken Mark Rutte.Afwegingen en maatregelen Covid-19 die worden genomen door de regering moeten niet alleen betrekking hebben op de medische dimensies van de pandemie, maar ook op de mensenrechten. Een noodtoestand moet conform de toepasselijke wettelijke procedures worden afgekondigd. Indien aan de hierboven genoemde voorwaarden is voldaan, kan een staat „maatregelen nemen die afwijken van hun verplichtingen ingevolge dit Verdrag, mits deze maatregelen met verder gaan dan de toestand vereist en met in strijd zijn met andere verplichtingen welke voortvloeien uit het internationale recht" (artikel 4 IVBPR) Artikel 15 EVRM is vrijwel gelijkluidend, al stelt de bepaling dat maatregelen „strikt vereist" moeten zijn. Tevens bevat artikel 4 IVBPR een expliciet verbod om discriminatoire maatregelen te nemen in het kader van de noodtoestand. Bron: NJCM-Bulletin 19-7 (1994) DE BEPERKING VAN MENSENRECHTEN ONDER HET IVBPR Martin Kuijer & Rick Lawson De "intelligente lockdown" de term door Mark Rutte, is een politieke behendigheid om internationale verplichtingen van verdragen en de mensenrechten te omzeilen via de noodverordening.

https://archive.org/details/covid19humanrights
https://archive.org/details/coronavirusvsmensenrechten
https://archive.org/details/briefingcovid19u.n./mode/2up https://archive.org/details/beperkingen-ivbpr
https://archive.org/details/covid-19-armoede https://archive.org/details/covid-19-and-human-rights
https://archive.org/details/may-states-restrict-human-rights

———————————————

MEDIA

'Coronawet inbreuk op rechten'
17 juni 2020, WAT U ZEGT de Telegraaf

Het wekt verbazing hoe gedwee de Nederlander zich laat knechten en zich zijn grondwettelijke vrijheden door de overheid laat ontnemen, vindt Paul Schermers.
Per 1 juli wordt mogelijk een coronawet van kracht. Daarin wordt inbreuk gemaakt op alle essentiële rechten in een vrije en open samenleving. De onderbouwing, transparantie, logica, het bewijs en een brede discussie over de door de overheid opgelegde beperkende maatregelen ontbreken volledig.
Voor het nut van een 1,5 meter-samenleving is nergens enig bewijs te vinden. De regering spreekt over 'het nieuwe normaal' dat volstrekt abnormaal is. Er komen steeds meer gegevens van nieuwe onderzoekers buiten het RIVM, die het hele gebeuren in een veel genuanceerder en realistischer licht plaatsen. Het wordt tijd dat Rutte zich breder laat informeren dan alleen door het RIVM en het OMT. De coronawet mag er nooit komen.

Paul Schermers, Apeldoorn

—————————————————

Investeer in de zorg als dankbetuiging aan zorgmedewerkers
JOOP
(joopbnnvara.nl)
Diederik Mallien (publicist)

Hier één van de reacties op het artikel:
De zogenaamde 'helden' in de thuiszorg worden wederom behandeld als tweederangs burgers. Dat geklap en die flauwekul hoeft van mij niet zolang mijn dochter onbeschermd bij xxxxxxx Thuiszorg in xxxxxx door haar werkgever aan het werk wordt gezet. Het gevolg is wel dat ze nu zelf besmet is met het Corona virus en met koorts en klachten thuis op bed ligt, en het is maar afwachten hoe ze hier uit komt. Het is totaal hypocriet hoe hier in deze samenleving mee wordt omgegaan Wanneer de zaak weer wat normaliseert dan ben ik bang dat de 'helden' weer worden getransformeerd als gewone verpleegkundigen die door diezelfde samenleving al jaren worden ondergewaardeerd en onderbetaald.

——————————— —

MAY STATES RESTRICT HUMAN RIGHTS

https://archive.org/details/may-states-restrict-human-rights

MARGIN APPRICIATION

ICESCR die geen uitzonderingsclausule heeft). De huidige COVID-19-pandemie kan als 'openbaar' worden aangemerkt noodsituatie die het leven van de natie bedreigt ”en afwijking van verplichtingen die onder het EVRM zijn aangegaan, kan dat
worden beschouwd als essentieel voor de " veiligheid van de mensen"”.
Dit betekent echter niet dat de Staten hebben in dit opzicht een onbeperkte macht. Volgens artikel 15, lid 1, EVRM is het mogelijk afwijken "voor zover strikt vereist door de behoeften van de situatie" en op voorwaarde dat de maatregelen niet in strijd zijn met de andere verplichtingen van de staat krachtens internationaal recht.
Bron: rug.nl
Aikaterini Tsampi, universitair docent internationaal publiekrecht, afdeling grensoverschrijdende zaken Rechtsgeleerdheid, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Rijksuniversiteit Groningen.
27-03-2020
(artikel oorspronkelijk in het Engels): Public Health and the European Court of Human Rights: Using Strasbourg's Arsenal in the COVID-19 Era

---

EMERGENCY MEASURES AND COVID-19 GUIDANCE

https://archive.org/details/emergency-measures-and-covid-19-guidance

---

SIRACUSA-BEGINSELEN

De Siracusa-beginselen van 1985 vormen een goede basis om te concretiseren wat een mensenrechtenconforme reactie op de volksgezondheid op de COVID-19-pandemie moet inhouden. Ze beschrijven criteria - die inmiddels stevig verankerd zijn in de internationale mensenrechtenwetgeving en - normen - om de wettigheid te bepalen van staatsmaatregelen die de mensenrechten beperken. Volgens de Siracusa-beginselen bijvoorbeeld, wanneer een staat een beroep doet op de volksgezondheid als grond voor het beperken van bepaalde rechten, moet zijn optreden 'specifiek gericht zijn op het voorkomen van ziekte of letsel of het verlenen van zorg aan zieken of gewonden'. Zelfs in omstandigheden waarin het onmiskenbaar is dat een noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid het leven van een natie kan bedreigen, herbevestigen de Siracusa-beginselen de verplichting van de staten om ervoor te zorgen dat elke volksgezondheidsreactie op een dergelijke noodsituatie geworteld is in en verenigbaar is met de mensenrechtenwetgeving en - normen . Belangrijk is dat de beginselen staten verdere interpretatieve richtsnoeren bieden, waarin wordt gesteld dat beperkingen van de mensenrechten alleen gerechtvaardigd kunnen zijn als ze:

- Voorzien rn uitgevoerd in overeenstemming met de wet;
- Gebaseerd op wetenschappelijkbewijs;
- Gericht op een legitiem doel;
- Strikt noodzakelijk in een democratische samenleving;
- De minst opdringerige en beperkende middelen die beschikbaar zijn;
- Niet willekeurig of discriminerend in toepassing;
- Van beperkte duur;
- En onder voorbehoud van herziening.

De laatste voorwaarde - dat staatsmaatregelen worden herzien - is van cruciaal belang.

Bron: opiniojuris.org

COMMENTAAR CORONAMAATREGELEN

Wim Voermans
https://archive.org/details/coronamaatregelen_202006

(Na klachten opnieuw aanpassing)

"De wet machtigt ministers om in hun eentje ingrijpende maatregelen te nemen, bijvoorbeeld over sluiting van horeca of scholen. Dat is niet zoals we het willen hebben in het land."Hij vreest dat de Kamer straks het nakijken heeft. "Een week nadat de minister een regeling naar de Kamer stuurt, gaat de regeling al in werking. De Kamer kan zich er niet meer tegenaan bemoeien.
"Een betere variant vindt Voermans het 'bekrachtingsstelsel', waarbij de Kamer voorstellen goedkeurt, zoals de noodtoestand in Frankrijk, Spanje, of Italië. "In die landen gaat het parlement over de duur van de noodtoestand, en kan er ook eind aan maken. In een parlementaire democratie is het belangrijk dat volksvertegenwoordigers het laatste woord hebben."

Wim Voermans
14-07-2020

VOLKSGEZONDHEID en BURGERRECHTEN

https://archive.org/details/coronabeperkingen-mogelijk-onrechtmatig
https://archive.org/details/volksgezondheid-en-burgerrechten
https://archive.org/details/mensenrechten-in-de-tijd-van-het-coronavirus https://archive.org/details/geselecteerde-ivbpr https://archive.org/details/inperking-grondrechten-pandemie
https://archive.org/details/nationale-ombudsman-afwegingskader-inbreuk-fundamentele-rechten
https://archive.org/details/mensenrechten-in-noodtoestand

ADVOCATEN BLAD
https://archive.org/details/advocaten-blad-bestrijding-corona

---

ZORG
https://archive.org/details/toekomstverkenning-zorguitgaven-2015-2060
https://archive.org/details/AkteNotarieelNederlandseStaat

REGULIERE ZORG TIJDENS CORONA

Vanwege de uitbraak van het coronavirus zijn veel mensen de afgelopen tijd zorg misgelopen. Uit een nieuw rapport blijkt dat huisartsen 360.000 minder verwijzingen naar een specialist hebben gedaan dan in dezelfde periode vorig jaar. Er is nu een plan hoe de reguliere zorg weer moet worden opgestart.

Dat schrijft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) in een rapport dat in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is uitgevoerd.

BIG PHARMA EN BIG PHILANTHROPY
Michael Barker / 16-04-2020
https://archive.org/details/covid-19-big-pharma-en-big-philanthropy

---

Outbreak Management Team (OMT)

kritiek over de eenzijdigheid van het “Outbreak Management Team”
onafhankelijke vertegenwoordiging mensenrechten in Outbreak Management Team ontbreekt
Burgers zouden stemrecht moeten hebben voor een aantal door hun zelf gekozen wetenschappers als toevoeging “OMT”
GEVOLGEN MAATREGELEN VOOR ECONOMIE https://archive.org/details/gevolgen-corona-economie

---

CORONACRISIS EN PSYCHE
Campagne over mentale gezondheid tijdens de coronacrisis van start
Nieuwsbericht RIJKSOVERHEID | 28-04-2020 |
Vandaag is de overheidscampagne gericht op mentale klachten tijdens de coronacrisis van start gegaan. Met de boodschap: 'Somber of gespannen door het coronavirus? Praat erover' wordt aandacht gevraagd voor de psychische gevolgen van de corona-uitbraak. Op de radio en op sociale media worden praktische tips gegeven en worden mensen opgeroepen om erover te praten of hulp te zoeken als dat nodig is. Staatssecretaris Paul Blokhuis (VWS) wil met de campagne eraan bijdragen dat mensen deze periode mentaal zo goed mogelijk doorkomen.

De kans op besmetting met het coronavirus en de maatregelen om het onder controle te krijgen, leveren veel mensen stress op. Voor de ruim 1 miljoen Nederlanders die al te maken hadden met psychische klachten, geldt dit nog eens extra. Mensen geven aan meer last te hebben van bijvoorbeeld angst, depressiviteit, paniek en slecht slapen. Daarnaast kunnen mensen met psychische klachten door de coronamaatregelen een extra drempel ervaren om naar de huisarts te gaan voor hulp als ze dreigen vast te lopen.
“Lockdown gerelateerde stress,overspannenheid en burn-out gerelateerde
psychische klachten behoren ook tot het gebied van bescherming
volksgezondheid en preventieverplichting door de Staat” (Prof.dr. Paul van Lange)
sociale psychologie Vrije Universiteit
https://archive.org/details/coronacrisis-en-psyche

ONDERZOEK
Psycholoog Pontus Leander leidt een wereldwijd psychologisch onderzoek, PsyCorona, naar de gevolgen van de coronacrisis.
(rug.nl) artikel 7 april 2020.Tekst: Eelco Salverda, afd. Communicatie / Foto's: Elmer Spaargaren.

ARTSEN-MEDICI
https://archive.org/details/brandbrief-corona-maatregelen

PETITIE EUROPEES PARLEMENT

https://archive.org/details/eprs-ida-2020-641543-en
https://archive.org/details/covid-19-petition-european-parliament
https://archive.org/details/ta-9-2020-0054-nl-en_202006

FRA
https://archive.org/details/mensenrechten-en-volksgezondheid-covid-19

NEDERLAND STRAFVERVOLGING ART 119 GW
https://archive.org/details/ProtocolStrafaangifteArtikel119GW

ICC

Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof
Aangenomen door de Verenigde Naties Diplomatieke Conferentie van Gevolmachtigden over de oprichting van een Internationaal Strafhof op 17 juli 1998 Inwerkingtreding: 1 juli 2002, overeenkomstig artikel 126
Artikel 7
(e)
(k)
Artikel 8.
(i), (iii), (x), (xi)

HIGH COURT SOUTH AFRICA COVID-19

https://archive.org/details/covid-19-south-africa-court-case-no-21542-2020 https:// archive.org/details/case-no-21542-2020

WHO "Human Rights as key covid-19 response"

https://archive.org/details/who-human-rights-as-key-covid-19-response